

Binnen Scouting vinden we een veilig spel en een veilige speelomgeving van groot belang. Bij veiligheid van gebouwen is brandveiligheid een belangrijk onderwerp. Een groot aantal voorschriften over het (ver)bouwen, gebruiken en slopen van gebouwen en andere bouwwerken is samengevoegd in het *Bouwbesluit 2012*. Het *Bouwbesluit 2012* is in de plaats gekomen van het *Bouwbesluit 2003*, de daarbij behorende ministeriële regeling, het *Gebruiksbesluit* en een aantal voorschriften uit de gemeentelijke bouwverordeningen. Het bevat ook enkele nieuwe voorschriften. Gebouwen moeten brandveilig worden gebruikt. Hiervoor gelden landelijke regels die zijn vastgelegd in het *Bouwbesluit 2012*. De regels voor brandveilig gebruik zijn op al het gebruik van toepassing. Voor de meer risicovolle vormen van gebruik is een omgevingsvergunning brandveilig gebruik (vroeger gebruiksvergunning) of een gebruiksmelding nodig. In dit infoblad wordt op die omgevingsvergunning en die melding ingegaan.

Rechtstreekse werking

De voorschriften voor brandveilig gebruik uit het oude *Besluit brandveilig gebruik bouwwerken (Gebruiksbesluit)* zijn nu opgenomen in het *Bouwbesluit 2012* in de hoofdstukken 6 en 7. Het gebruik van alle gebouwen moet aan die voorschriften voldoen, ook als er geen omgevingsvergunning brandveilig gebruik of gebruiksmelding nodig is. De voorschriften hebben bijvoorbeeld betrekking op brand- en rookmelders, ontruimingsinstallaties, vluchtwegen, versiering en blusmiddelen. De gebouweigenaar en/of gebruiker is zelf verantwoordelijk voor het voldoen aan deze voorschriften. De eisen uit het *Bouwbesluit 2012* hebben rechtstreekse werking. Dat betekent dat daaraan bij het gebruik van het bouwwerk moet worden voldaan zonder dat de gemeente of brandweer daar eerst op moet wijzen. Wanneer niet aan deze eisen wordt voldaan, is de eigenaar/gebruiker in overtreding. Het bevoegd gezag – meestal de gemeente – kan deze overtreding zo nodig op kosten van de eigenaar/gebruiker ongedaan laten maken of – in het uiterste geval – je gebouw sluiten.

Nadere eisen voor brandveilig gebruik

Ook wanneer een omgevingsvergunning brandveilig gebruik of gebruiksmelding nodig is, moet het gebruik van het bouwwerk voldoen aan de brandveiligheidseisen uit het *Bouwbesluit 2012*. In aanvulling op die eisen mag de gemeente in een omgevingsvergunning brandveilig gebruik en na een gebruiksmelding nadere voorwaarden aan het brandveilig gebruik van dat bouwwerk stellen. Dat mag zij alleen wanneer dat bij dat bouwwerk noodzakelijk is voor het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, brandgevaar en ongevallen bij brand. Deze nadere voorwaarden mogen geen eisen zijn die al als algemene eis in het *Bouwbesluit 2012* zijn opgenomen. Het mogen ook geen eisen zijn over bouwtechnische veranderingen van het bouwwerk. Wanneer de gemeente bouwtechnische veranderingen noodzakelijk vindt, kan zij dat dus niet afdwingen door voorwaarden daarover op te nemen in de omgevingsvergunning brandveilig gebruik of door nadere voorwaarden daarover op te leggen na een gebruiksmelding. Omdat de algemene eisen uit het *Bouwbesluit 2012* in het algemeen voldoende zijn om het brandveilig gebruik te waarborgen, zal in de meeste gevallen geen noodzaak bestaan om nadere voorwaarden op te leggen. Een nadere voorwaarde zal vooral worden gesteld bij bijeenkomstgebouwen met een hoge personenbezetting zoals cafés, discotheken, zalencentra en restaurants. Die voorwaarde zal dan vaak betrekking hebben op het maximaal aantal personen dat tegelijk in (een deel van) het gebouw aanwezig mag zijn, veelal een gebruiksbeperking genoemd. In de brochure 'Vluchten bij brand' wordt meer informatie over de personenberekening, opvang- en doorstroomcapaciteit gegeven.

De omgevingsvergunning voor brandveilig gebruik

Of een vergunning voor brandveilig gebruik nodig is, staat in het *Besluit omgevingsrecht*, onderdeel van de *Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)*. De *Wabo* regelt voor een groot aantal vergunningen, zoals bouwen, gebruik en afwijken van het bestemmingsplan, wanneer ze nodig zijn en op welke wijze een omgevingsvergunning verkregen kan worden. Een omgevingsvergunning voor brandveilig gebruik is nodig wanneer in een gebouw of ander bouwwerk:

- bedrijfsmatig of in het kader van verzorging nachtverblijf aan meer dan 10 personen wordt verschaft. Bijvoorbeeld in een hotel, pension, kampeerboerderij, ziekenhuis, verpleeg- of verzorgingshuis of gevangenis;
- dagverblijf wordt verschaft aan meer dan 10 kinderen onder de 12 jaar, bijvoorbeeld in een basisschool of kinderdagverblijf;
- dagverblijf wordt verschaft aan meer dan 10 lichamelijk of verstandelijk gehandicapte personen, bijvoorbeeld door dagopvang.

Via het Omgevingsloket online (www.omgevingsloket.nl) kan worden nagegaan of een omgevingsvergunning brandveilig gebruik nodig is. Deze kan vervolgens meteen via het Omgevingsloket online worden aangevraagd. Wanneer zo'n vergunning nodig is, mag het gebouw niet gebruikt worden voordat burgemeester en wethouders die vergunning hebben verleend. Vraag die vergunning daarom ruim voor aanvang van dat gebruik aan: de procedure voor het verlenen van een omgevingsvergunning brandveilig gebruik kan tot maximaal 26 weken duren. Voor het in behandeling nemen van een aanvraag om omgevingsvergunning zal een gemeente vaak leges in rekening brengen. Of dat zo is en zo ja, hoe hoog die leges zijn kan per gemeente verschillen. Meer informatie hierover is te verkrijgen bij de betreffende gemeente.

De gebruiksmelding

Een gebruiksmelding moet worden gedaan wanneer:

- in een gebouw of ander bouwwerk meer dan 50 personen tegelijk verblijven;
- bij een woning met kamergewijze verhuur;
- door een gelijkwaardige oplossing aan de brandveiligheidseisen van hoofdstuk 6 en 7 van het Bouwbesluit 2012 wordt voldaan.

Met 'een gelijkwaardige oplossing' worden situaties bedoeld waarin niet letterlijk aan de brandveiligheidseisen van hoofdstuk 6 en 7 uit het *Bouwbesluit 2012* wordt voldaan maar een andere oplossing wordt toegepast. Zo'n andere oplossing kan worden toegestaan als die tenminste dezelfde mate van brandveiligheid biedt. Bij de gebruiksmelding moet informatie worden aangeleverd waarmee de gemeente de gekozen oplossing kan beoordelen.

De gebruiksmelding moet ten minste vier weken voor aanvang van het gebruik van het bouwwerk worden gedaan. Doe die melding zo vroeg mogelijk! Wanneer burgemeester en wethouders namelijk nadere eisen opleggen, is het van belang deze zo vroeg mogelijk te weten, zodat daarmee rekening kan worden gehouden. Na een melding kan de gemeente of de brandweer komen controleren of het gebruik van het bouwwerk aan de algemene eisen van het *Bouwbesluit 2012* en de eventuele opgelegde nadere eisen voldoet. Die controle kan plaatsvinden voordat het bouwwerk in gebruik wordt genomen maar ook daarna. Een gebruiksmelding kan ook via het Omgevingsloket online worden ingediend. Voor het in behandeling nemen van een gebruiksmelding mag door de gemeente geen leges in rekening worden gebracht.

Scoutinggebouwen, omgevingsvergunning of gebruiksmelding?

Voor Scoutinggebouwen zal het meestal nodig zijn om een gebruiksmelding te doen. Over het algemeen kunnen in gebouwen meer dan 50 personen tegelijk verblijven. De meeste gemeenten zijn van mening dat er geen omgevingsvergunning brandveilig gebruik hoeft te worden aangevraagd voor een Scoutinggebouw. Er wordt nl. geen *dagverblijf* verschaft aan meer dan 10 kinderen onder de 12 (een reguliere opkomst duurt maar een paar uur) en er is ook geen sprake van het *bedrijfsmatig* of in *het kader van verzorging* bieden van nachtverblijf aan meer dan 10 personen.

Het Omgevingsloket online

Zowel een aanvraag voor een omgevingsvergunning brandveilig gebruik als een gebruiksmelding kunnen via het Omgevingsloket online worden gedaan. Kies hiervoor 'Een gebouw brandveilig gebruiken', vul de vergunningcheck in en dien vervolgens de aanvraag of de melding digitaal in bij het bevoegd gezag, inclusief de bijbehorende gegevens. Alleen gegevens die in jouw situatie van toepassing zijn en waarvan de gemeente aanlevering nodig vindt moeten worden aangeleverd. Bij de aanvraag of melding moet in ieder geval een plattegrond van het gebouw worden aangeleverd waarop de brandveiligheidsvoorzieningen – blusmiddelen, vluchtroutes, etc. – zijn aangegeven. Wanneer het niet duidelijk is welke gegevens moeten worden aangeleverd in uw situatie, kan daarover contact worden gezocht met de gemeente.

Omgevingsvergunning brandveilig gebruik of gebruiksmelding voor meerdere gebouwen?

Een aanvraag om omgevingsvergunning brandveilig gebruik of een gebruiksmelding kan betrekking hebben op meerdere bouwwerken. Zo kan bijvoorbeeld voor een complex van Scoutinggebouwen op één locatie volstaan worden met de aanvraag van één gebruiksmelding. Bij die aanvraag moet dan wel de informatie van alle gebouwen gevoegd worden.

Vóór 1 april 2012 een vergunning gekregen of een melding gedaan?

Een vergunning brandveilig gebruik die voor 1 april 2012 is verleend en meldingen die voor die datum zijn gedaan blijven na inwerkingtreding van het *Bouwbesluit 2012* gewoon geldig. Zolang het gebouw en het gebruik niet veranderen is een nieuwe vergunningaanvraag of een nieuwe melding niet noodzakelijk. Ook aanvullende eisen behorende bij een vergunning of een melding blijven van kracht.

Geldigheidsduur omgevingsvergunning brandveilig gebruik en gebruiksmelding

De omgevingsvergunning brandveilig gebruik en de gebruiksmelding zijn in principe onbeperkt geldig. Het is dus niet nodig eens in de zoveel jaar een nieuwe vergunning aan te vragen of opnieuw te melden. Bij tijdelijk gebruik van een bouwwerk is de geldigheidsduur van de omgevingsvergunning brandveilig gebruik en de gebruiksmelding wel beperkt. Wanneer bij een vergunningaanvraag of gebruiksmelding is aangegeven dat het bouwwerk alleen tijdelijk op de beoogde wijze zal worden gebruikt, geldt de vergunning en de melding alleen voor die bepaalde periode.

Veranderingen van het bouwwerk of het gebruik

Wanneer een omgevingsvergunning brandveilig gebruik is afgegeven of een gebruiksmelding is gedaan en het bouwwerk wordt later veranderd (bijvoorbeeld verbouwd) of het gebruik wordt veranderd, moet de gemeente hierover soms worden ingelicht. Dat is het geval wanneer door het veranderen van het bouwwerk of het gebruik een afwijking ontstaat van de gegevens die zijn verstrekt bij de eerdere vergunningaanvraag of de eerdere melding. Voor het informeren van de gemeente over zulke veranderingen moet gebruik worden gemaakt van het formulier voor het aanvragen van een omgevingsvergunning brandveilig gebruik en het doen van een gebruiksmelding via het Omgevingsloket online.

Gebruik zonder of in afwijking van de omgevingsvergunning brandveilig gebruik of gebruiksmelding

Er is sprake van een overtreding wanneer een bouwwerk in gebruik is waarvoor:

- een omgevingsvergunning brandveilig gebruik nodig is en die vergunning (nog) niet is verleend;
- een gebruiksmelding nodig is en die melding niet ten minste vier weken vóór aanvang van het gebruik van het bouwwerk is gedaan.

Er is ook sprake van een overtreding wanneer wel een omgevingsvergunning brandveilig gebruik is verleend of een gebruiksmelding is gedaan en de door de gemeente gestelde aanvullende eisen niet worden nageleefd. Zo'n overtreding moet direct worden opgeheven en er moet voor worden gezorgd dat de gemeente weer de juiste gegevens heeft.

De leges

Aan het verkrijgen van een omgevingsvergunning zijn vaak legeskosten verbonden, die afhankelijk zijn van de grootte van het bouwwerk en het soort gebruik ervan. Ook met het wijzigen van een vergunning zijn vaak legeskosten gemoeid. In sommige gemeenten kan het gaan om hoge bedragen. Het is dan goed om, bijvoorbeeld met alle Scoutinggroepen gezamenlijk, te bespreken met de gemeente hoe het bedrag zo laag mogelijk gehouden kan worden. Zo zijn er voorbeelden van gemeenten waarbij het legesbedrag is opgebouwd uit een basisbedrag en een bedrag per oppervlakte. De groepen hebben in goed overleg met de gemeente afgesproken dat de aanvraag voor een gebruiksvergunning door de groepen gezamenlijk wordt gedaan, waardoor het basisbedrag verdeeld wordt over alle in de gemeente aanwezige Scoutinggroepen. Het oppervlaktebedrag wordt dan per individuele groep betaald.

Deskundig advies

Zorg altijd voor deskundig advies ten aanzien van de brandveiligheid van het gebouw bij het maken van plannen. Brandveilig bouwen is namelijk een complexe materie. De brandweer zal voorafgaand aan het afgeven van een bouwvergunning, de toetsing van het bouwplan op de brandveiligheid doen. De bouw kan pas starten na afgifte van de bouwvergunning.

Meer informatie

Bouwbesluit 2012 (BWBR0030461/2022-09-16)
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
(Wabo) (BWBR0024779/2022-10-01)
Brandbeveiligingsverordening (BBV)
Informatie over Bouwbesluit 2012
Infoblad Vluchten bij brand - Bouwbesluit 2012

www.wetten.overheid.nl

www.wetten.overheid.nl

gemeente

<https://rijksoverheid.bouwbesluit.com/>

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2012/10/09/infoblad-bouwbesluit-2012-vluchten-bij-brand>

Omgevingsloket online

www.omgevingsloket.nl

Blokhutwijzer, richtlijnen voor Scoutinggebouwen

www.scouting.nl

Ondanks dat Scouting Nederland probeert de infobladen zo up-to-date mogelijk te houden, kan het voorkomen dat er inmiddels nieuwe regelgeving is afgekondigd. De tekst van de geldende wet- en regelgeving is bepalend. Aan deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend.